

Visie op het pensioendebat

« Waarom de pensioenen
altijd
betaalbaar zullen blijven »

Prof. dr. Yves Stevens

Kwisje: enkele vragen

ALLEEN MAAR OVER
TECHNIEK EN REGELS

Berekening werknemers

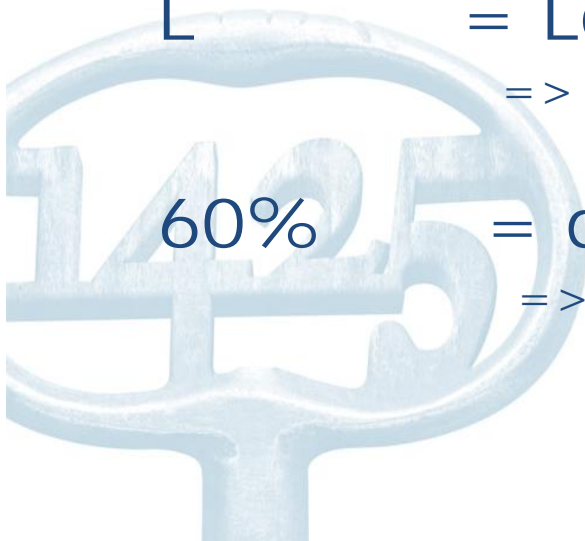
$$P = 1/45 \times L \times 60\%$$

P = Bedrag rustpensioen

1/45 = Loopbaan (per gewerkt jaar)
=> werkelijke of gelijkgestelde tewerkstelling

L = Loon
=> werkelijk, forfaitair, of fictief + geherwaardeerd

60% = de gezinssituatie
=> normaal 60% maar soms 75%

Berekening zelfstandigen

- Loopbaan jaren vóór 1984

$$RP = FBI \times LP \times G$$

- Loopbaan jaren na 1984

$$RP = RBI \times LP \times C \times G$$

FBI = Forfaitaire bedrijfsinkomsten (!)

RBI = Reële bedrijfsinkomsten

LP = Loopbaan (1/45)

C = coëfficiënt

G = Gezinstoestand (60% of 75%)

Berekening ambtenaren

$$RP = W \times D/60$$

RP = Rustpensioen

W = Wedde laatste vijf jaar

D = loopbaan

/60 = tantième

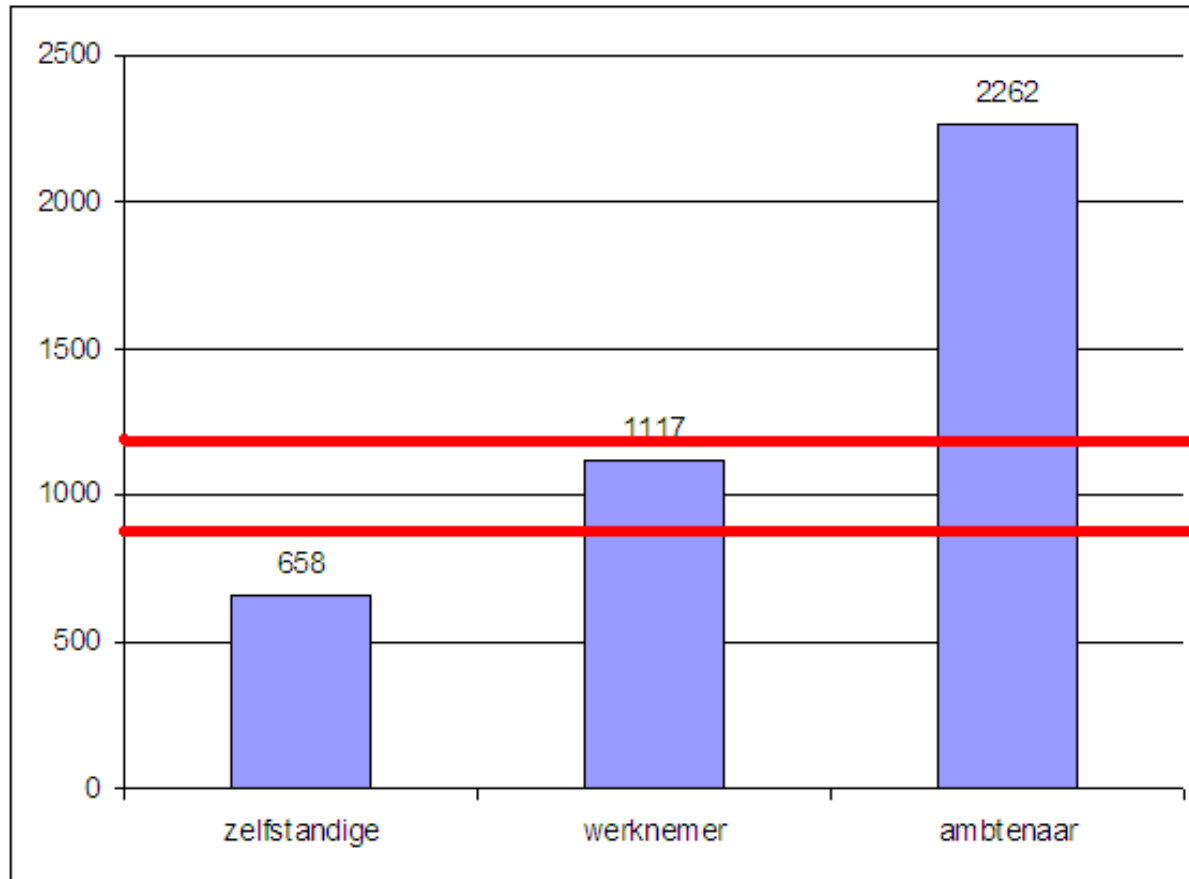

BEGRENZING

Absoluut

Relatief (3/4 W)

Concreet: gemiddeld wettelijk bruto pensioen per maand

1165 € is de gemiddelde kostprijs voor een RVT per maand

armoededrempel 899 € (60% van het mediaan beschikbaar inkomen op individueel niveau)

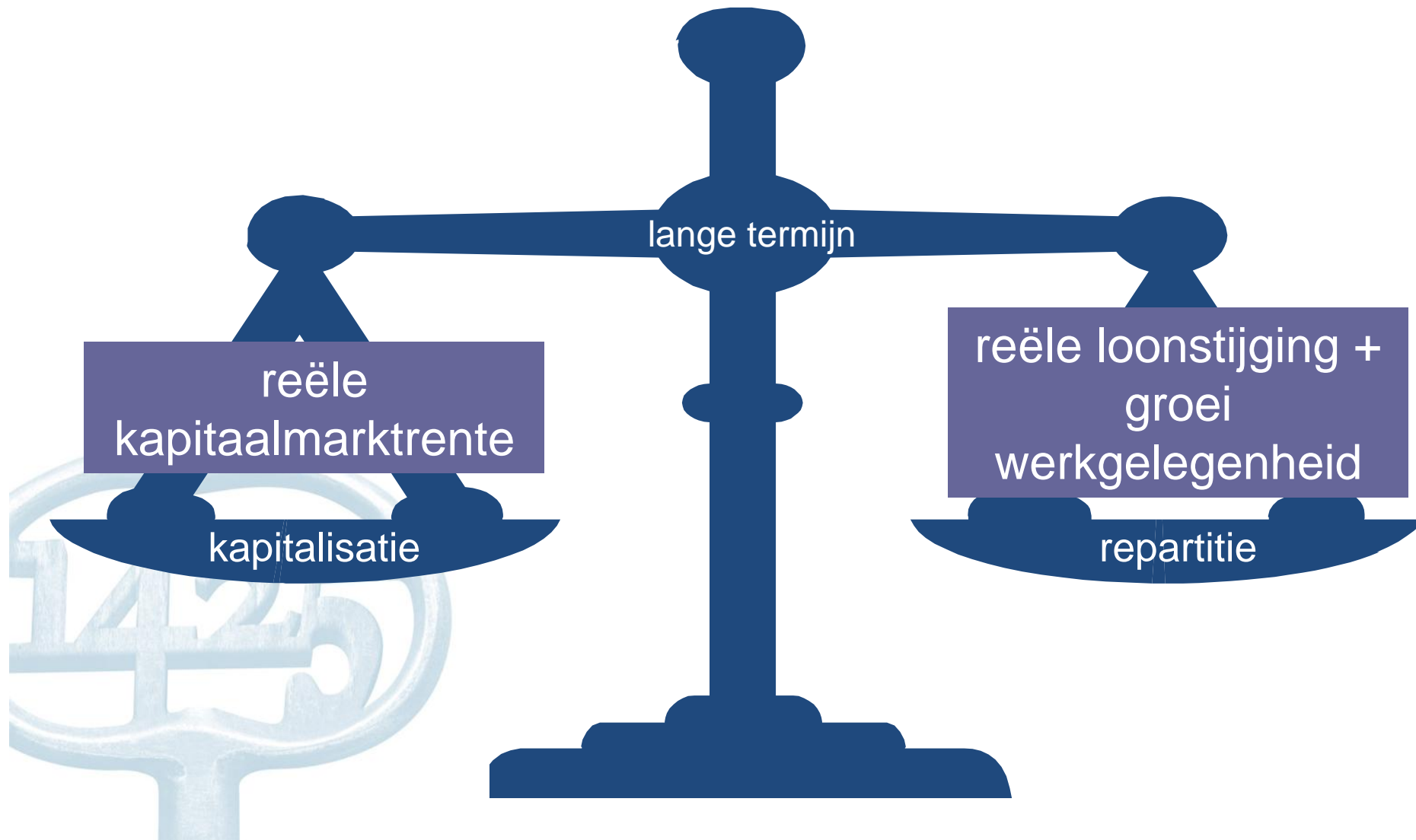
Niets is zo gevaarlijk als gemiddeldes, tenzij de vergelijking van gemiddeldes!

Waarom “altijd” betaalbaar?

- “Onbetaalbaarheid en betaalbaarheid” zijn ficties
  - What’s in a name ...
  - Door het financieringsmechanisme (repartitie) is het altijd een kwestie van prioriteiten geweest en zo zal het altijd blijven.
  - Zeer grote financiële uitdaging die samenhangt met de “Clinton” doctrine: It’s the economy, stupid! Vandaar vaak het vergelijk tussen repartitie en kapitalisatie op basis van de AARON voorwaarde.

Grondslagen: de Aaronvoorwaarde

Waarom “altijd” betaalbaar?

- Vaststellingen
  - Lage Belgische pensioenen in vergelijking met andere Europese landen: fout beeld?!
  - Vandaag : weinig armoede?
    - Voorbeeld bij de zelfstandigen: weinig IGO genieters ondanks zeer lage pensioenen
    - Spaargedrag maar veranderend consumptiegedrag ...
  - Vergrijzende bevolking kent een politieke weerslag: de meting van de “pensioengini”
  - De pensioenparadox
- (On)-betaalbaarheid is eigenlijk een vraag naar een ander systeem
  - Nederland
    - AOW
    - Eénheidsstatuut (België: probleem van de zelfstandigen: 60-20-20)
    - MAAR OPGELET: verplichte tweede pijler in rente via kapitalisatie
  - Zogenaamde solidariteitsdruk vanuit de generaties

Kwisje: antwoorden

GRATIS

NIEUWSBRIEF OVER DEZE MATERIE

leergangpensioenrecht@law.kuleuven.be

DANK U VOOR UW AANDACHT!

yves.stevens@law.kuleuven.be

www.law.kuleuven.be/leergangpensioenrecht/